Lieta Nr.A42542908
A6039-09/40

S P R I E D U M S
Latvijas tautas vārdā

Rēzeknē 2009.gada 10.jūlijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Pujāte

piedaloties pieteicēja *V.B.* pilnvarotajam pārstāvim *Vi.B.*,
atbildētājas - Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pārstāvim *G.B.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja *V.B.* pieteikumu par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2008.gada 17.marta lēmuma Nr.51-11/92/1724 „Par bezdarbnieka pabalsta pārmaksas atgūšanu" atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk – VSAA) Daugavpils nodaļa, izskatot *V.B.* 2007.gada 10.jūlija iesniegumu Nr.45533 vecuma pensijas piešķiršanai un pārbaudot VSAA Daugavpils nodaļas rīcībā esošo informāciju, konstatēja, ka bezdarbnieka pabalsta saņemšanas laikā – periodā no 2005.gada 24.aprīļa līdz 2006.gada 23.janvārim *V.B.* atradās darba ņēmēja statusā */darba vieta/*.

[2] 2008.gada 21.janvārī VSAA Daugavpils nodaļas vadītāja pieņēma lēmumu Nr.559, ar kuru pieprasīja *V.B.* atmaksāt pārmaksāto bezdarbnieka pabalstu Ls 1425,79 apmērā valsts sociālās apdrošināšanas nodarbinātības speciālajā budžetā.

[3] 2008.gada 17.martā, izskatot *V.B.* apstrīdēšanas iesniegumu, VSAA direktore pieņēma lēmumu Nr.51-11/92/1724 (turpmāk – Lēmums), ar kuru atstāja negrozītu VSAA Daugavpils nodaļas vadītājas 2008.gada 21.janvāra lēmumu Nr.559.

[4] 2008.gada 10.aprīlī Administratīvā rajona tiesa saņēma *V.B.* (turpmāk arī pieteicējs) pieteikumu, kurā lūgts atcelt VSAA Lēmumu. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētiem argumentiem.

[4.1] Laika periodā no 2005.gada 24.aprīļa līdz 2006.gada 23.janvārim ar Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk – NVA) vietējās iestādes vadītāja lēmumu pieteicējam bija piešķirts bezdarbnieka statuss, nekādās darba attiecībās minētajā laika periodā pieteicējs nesastāvēja.

[4.2] Bezdarbnieka pabalsta saņemšanas periodā spēkā bija Bezdarbnieku un darba meklētāju likums. Saskaņā ar minētā likuma normām lēmuma par bezdarbnieka statusa piešķiršanu un zaudēšanu pieņemšana bija NVA kompetencē. Arī Ministru kabineta 2003.gada 20.janvāra noteikumu Nr.24 „Bezdarbnieka statusa piešķiršanas kārtība" 4.punkts noteica, ka

lēmuma par darba meklētāja atzīšanu (neatzīšanu) par bezdarbnieku pieņemšana ir NVA vietējās iestādes vadītāja kompetencē.

Savukārt likums „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumā" un Ministru kabineta 2000.gada 25.janvāra noteikumi Nr.32 „Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai un bezdarbnieka pabalsta un apbedīšanas pabalsta piešķiršanas, pārrēķināšanas un izmaksas kārtība" noteica, ka VSAA kompetencē ir pareizi aprēķināt un laicīgi pārskaitīt bezdarbnieka pabalstu.

[4.3] Ne VSAA Daugavpils nodaļas, ne VSAA direktores Lēmumā nav minēts neviens NVA lēmums, no kura izrietētu, ka laika periodā no 2005.gada 24.februāra līdz 2006.gada 23.janvārim pieteicējam būtu bijis atņemts bezdarbnieka statuss. Tādējādi minētajā laika periodā pieteicējam bija visas likumīgās tiesības saņemt bezdarbnieka pabalstu.

[4.4] Lēmums uzskatāms par prettiesisku, jo saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) normām likumīgā spēkā esošu kompetentas iestādes lēmumu atcelt citai, nekompetentai iestādei nav tiesību. Bez tam VSAA lēmumu pieņemšanai prettiesiski izmantojis tādu iestāžu izziņas un vēstules, kurām likums nepiešķir tiesības atcelt NVA pieņemtos lēmumus.

[4.5] VSAA direktores atsauce Lēmumā uz likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu" 1.panta 2.punkta c) apakšpunktu ir kļūdaina. Minētā likuma norma nenosaka, ka sociāli apdrošinātās personas statuss ir attiecināms uz visiem sabiedrību valdes locekļiem. Atbilstoši minētā likuma 1.panta otrajai daļai valdes loceklis var būt un var nebūt darba ņēmējs un sociāli apdrošinātā persona.

Pieteicēja atrašanās */darba vieta/* valdes locekļa amatā uz bezdarba periodu no likumiskā viedokļa nav un nevar būt uzskatāma par pieteicēja atrašanos komercsabiedrībā, jo lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību darbību reglamentējošā Kooperatīvo sabiedrību likuma 6.pants skaidri nosaka, ka lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība nav komersants. Arī Darba likuma 3.panta izpratnē pieteicējs nevarēja tikt uzskatīts par darba ņēmēju, tā kā uz bezdarbnieka pabalsta saņemšanas periodu nekādu līgumisku saistību par darba attiecībām ar minēto sabiedrību nebija un atalgojums netika saņemts.

[5] 2008.gada 16.maijā Administratīvā rajona tiesa saņēma VSAA (turpmāk arī atbildētāja) rakstveida paskaidrojumus, kuros norādīts, ka atbildētāja neatzīst pieteikumu, pamatojoties uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Pieteicējam 2005.gada 24.februārī tika piešķirts bezdarbnieka statuss, kas apliecināts NVA Daugavpils filiāles Ilūkstes sektora 2005.gada 24.februāra izziņā Nr.20.12-4/95.

Pieprasot bezdarbnieka pabalstu, pieteicējam VSAA nodaļā tika izsniegts rakstisks atgādinājums (iesnieguma atgriežamā daļa), kurā norādīts, ka bezdarbnieka pabalsta saņēmējam nekavējoties jāziņo savas dzīvesvietas NVA par darba ņēmēja vai pašnodarbinātā statusa iegūšanu.

[5.2] VSAA Daugavpils nodaļa 2005.gada 8.martā pieņēma lēmumu Nr.1072 „Par bezdarbnieka pabalsta piešķiršanu", ar kuru pieteicējam piešķirts bezdarbnieka pabalsts no 2005.gada 24.aprīļa.

[5.3] 2007.gada jūlijā pieteicējs VSAA Daugavpils nodaļā iesniedza iesniegumu par vecuma pensijas piešķiršanu. Nosakot tiesības uz vecuma pensiju pēc atvieglotiem noteikumiem un pārbaudot Valsts ieņēmumu dienesta sniegto informāciju par *V.B.* nodarbinātības periodiem, VSAA Daugavpils nodaļa konstatēja, ka pieteicējs bezdarbnieka pabalsta saņemšanas laikā vienlaikus Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk – VID) ir reģistrēts kā darba ņēmējs */darba vieta/* no 2004.gada 26.marta.

[5.3.1] 2005.gada martā, kad VSAA nodaļā tika pieņemts lēmums par bezdarbnieka pabalsta piešķiršanu, VID šāda informācija par *V.B.* atrašanos darba ņēmēja statusā */darba vieta/* nebija reģistrēta, līdz ar to tika veikta pabalsta izmaksa.

[5.3.2] Pēc konstatētās bezdarbnieka pabalsta pārmaksas VSAA Daugavpils nodaļa 2007.gada 10.septembrī telefoniski bija uzaicinājusi pieteicēju apstākļu noskaidrošanai ierasties VSAA Daugavpils nodaļā.

[5.3.3] 2007.gada 12.septembrī pieteicējs VSAA nodaļā apliecināja, ka viņš ir valdes loceklis */darba vieta/*, taču nekādu atlīdzību par to neesot saņēmis.

[5.3.4] VSAA Daugavpils nodaļa ieteica pieteicējam vērsties pie */darba vieta/* vadības un lūgt to veikt attiecīgas korekcijas VID reģistrētajai informācijai, ja tur kļūdaini reģistrēta viņa atrašanās darba ņēmēja statusā minētajā sabiedrībā. Par veiktajām aktivitātēm pieteicējam tika lūgts informēt arī VSAA nodaļu.

[5.4] 2007.gada 26.septembrī VSAA Daugavpils nodaļa nosūtīja pieteicējam vēstuli Nr.65611 ar lūgumu ierasties VSAA nodaļā līdz 2007.gada 4.oktobrim jautājumā par konstatēto bezdarbnieka pabalsta pārmaksu. Tā kā norādītajā laikā pieteicējs neieradās, VSAA Daugavpils nodaļas inspektore šā jautājuma precizēšanai 2007.gada 11.oktobrī telefoniski sazinājās ar */darba vieta/* grāmatvedi Vandu Krastiņu, kura paskaidroja, ka nekādas korekcijas VID sniegtajos ziņojumos nevar veikt, jo 2006.gada 25.aprīlī sabiedrībā veikta audita pārbaude, kuras rezultātā */darba vieta/* sodīta par ziņu nesniegšanu un šīs sabiedrības valdes locekļu kā darba ņēmēju nereģistrēšanu VID. 2007.gada 29.novembrī pieteicējam izsniegta pārmaksas aprēķina izziņa Nr.84321.

[5.5.] NVA Daugavpils filiāles Ilūkstes sektors uz VSAA pieprasījumu 2007.gada 28.decembra atbildes vēstulē Nr.20.12-6/25 norāda, ka pieteicējs bezdarbnieka statusu zaudējis ar 2006.gada 5.februāri, nav ziņojis NVA par atrašanos darba ņēmēja statusā laikā, kad viņam bija piešķirts bezdarbnieka statuss, ka pieteicējam nebija tiesības uz bezdarbnieka statusu no 2005.gada 24.februāra līdz 2006.gada 5.februārim.

No NVA sniegtās informācijas secināms, ka pieteicējs, reģistrējoties NVA bezdarbnieka statusa iegūšanai, ir maldinājis NVA, neinformējot par savu atrašanos darba ņēmēja statusā kā valdes loceklis */darba vieta/*.

[5.6] Ievērojot, ka no pieteicēja netika saņemti attaisnojoši pierādījumi bezdarbnieka pabalsta pārmaksas neaprēķināšanai, ka VSAA nodaļai nav pamata apšaubīt NVA sniegto informāciju par to, ka pieteicējs, reģistrējoties NVA bezdarbnieka statusa iegūšanai, nav ziņojis par atrašanos valdes locekļa (darba ņēmēja) statusā */darba vieta/* un VID sniegto informāciju par pieteicēja atrašanos darba ņēmēja statusā minētajā sabiedrībā, VSAA Daugavpils nodaļa 2008.gada 21.janvārī pieņēma lēmumu Nr.559 ,,Par bezdarbnieka pabalsta pārmaksas atgūšanu", ar kuru nolemts aprēķināt un atgūt valsts sociālās apdrošināšanas nodarbinātības speciālajā budžetā no *V.B.* nepamatoti saņemto bezdarbnieka pabalstu Ls 1425,79 apmērā par laika periodu no 2005.gada 24.aprīļa līdz 2006.gada 23.janvārim.

[5.7] Konkrētajā gadījumā VSAA netika uzsākts administratīvais process no jauna pēc iestādes iniciatīvas (APL 88.pants), bet gan ierosināta administratīvā lieta saskaņā ar APL 57.pantu, kas nosaka, ka iestāde, kurai lieta ir piekritīga, ierosina administratīvo lietu, ja tai kļūst zināmi fakti, uz kuriem pamatojoties saskaņā ar tiesību normām ir jāizdod vai var tikt izdots attiecīgs administratīvais akts, kā arī tad, ja iestādei ir pamats uzskatīt, ka šādi fakti varētu būt.

Tā kā VSAA kļuva zināmi fakti, ka, atrodoties bezdarbnieka statusā un saņemot bezdarbnieka pabalstu, pieteicējs vienlaicīgi ir atradies arī darba ņēmēja statusā, par ko nav sniedzis informāciju NVA, VSAA bija pamats uzskatīt, ka bezdarbnieka pabalsta pārmaksa radusies pieteicēja vainas dēļ un saskaņā ar APL 57.pantu bija tiesīga ierosināt administratīvo lietu.

[5.8] VSAA ir iestāde, kura ir atbildīga par sociālās apdrošināšanas nodarbinātības speciālā budžeta līdzekļu likumīgu piešķiršanu un izlietošanu, izmaksājot bezdarbnieku pabalstus, tādēļ nav pamatots pieteicēja apgalvojums, ka nav VSAA kompetencē izvērtēt bezdarbnieka pabalsta saņemšanas likumību un aprēķināt bezdarbnieka pabalsta pārmaksu.

[5.9] */Darba vieta/* valdes locekļi ir reģistrēti VID kā darba ņēmēji šajā sabiedrībā, kur pieteicējs reģistrēts tāda darba ņēmēja statusā, kurš ir apdrošināms atbilstoši visiem valsts sociālās apdrošināšanas veidiem. VSAA nav pamata apšaubīt VID sniegto informāciju

[6] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāvis uzturēja pieteikumu pēc tajā norādītajiem motīviem. Papildus paskaidroja, ka faktu, ka pieteicējam nav izmaksājams bezdarbnieka pabalsts, VSAA konstatējusi no telefona sarunām ar VID, kas veica revīziju */darba vieta/*. Šajā sabiedrībā savulaik pieteicējs ir reģistrēts kā valdes loceklis, taču jāņem vērā tas, ka valdei bija priekšsēdētājs, kuram vienīgajam bija darba līgums, bet citi valdes locekļi skaitījās kā lemjošais orgāns un nekādu atlīdzību par to nesaņēma un darba līguma ar sabiedrību pieteicējam nebija. VID nav spējis uzrādīt VSAA pierādījumus par to, ka pieteicējs sabiedrībā ir saņēmis atalgojumu. Lietā ir */darba vieta/* priekšsēdētājas izziņa, kur apstiprināts, ka pieteicējs nav saņēmis algu, kā arī nav bijis darba attiecībās. Latvijas likumdošana paredz, lai pastāvētu darba attiecības, ir jābūt noslēgtam darba līgumam. Pieteicējs bezdarbnieka pabalstu ir saņēmis likumīgi, jo pierādījumu par to, ka viņam attiecīgajā laika periodā bijuši citi ienākumi, nav.

[7] Atbildētājas pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu neatzina, atsaucoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos tiesai norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[8] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus to kopsakarībā ar administratīvā procesa dalībnieku argumentiem un paskaidrojumiem, secina, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[9] Tiesa konstatē lietā turpmāk norādītos faktiskos apstākļus.

[9.1] 2005.gada 24.februārī pieteicējs VSAA Daugavpils nodaļā iesniedzis iesniegumu bezdarbnieka pabalsta piešķiršanai (*lietas 27.lapa*).

[9.2] Ar VSAA Daugavpils nodaļas 2005.gada 8.marta lēmumu Nr.1072 pieteicējam piešķirts bezdarbnieka pabalsts no 2005.gada 24.aprīļa (*lietas 28.lapa).*

[9.3] 2007.gada 28.decembrī NVA Daugavpils filiāles Ilūkstes sektors ar vēstuli Nr.20.12-6/25 informē VSAA Daugavpils nodaļu (*lietas 35.lapa*), ka pieteicējs bezdarbnieka statusu zaudēja ar 2006.gada 5.februāri. Pieteicējs nebija informējis NVA par darba attiecībām. NVA atzīst, ka pieteicējam nebija tiesības atrasties bezdarbnieka statusā no 2005.gada 24.februāra līdz 2006.gada 5.februārim.

[9.4] No VSAA 2007.gada 24.septembra izziņas Nr.7/2131994 redzams, ka no 2004.gada 26.marta pieteicējs ir darba ņēmēja statusā */darba vieta/* (*lietas 29.lapa*).

[9.5] 2008.gada 21.janvārī VSAA Daugavpils nodaļas vadītāja pieņēma lēmumu Nr.559, ar kuru pieprasīja *V.B.* atmaksāt pārmaksāto bezdarbnieka pabalstu Ls 1425,79 apmērā valsts sociālās apdrošināšanas nodarbinātības speciālajā budžetā (*lietas 9.-10.lapa*).

[9.6] 2008.gada 17.martā, izskatot *V.B.* apstrīdēšanas iesniegumu, VSAA direktore pieņēma lēmumu Nr.51-11/92/1724, ar kuru atstāja negrozītu VSAA Daugavpils nodaļas vadītājas 2008.gada 21.janvāra lēmumu Nr.559 (*lietas 14.-18.lapa*).

[10] Likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" 3.panta pirmā daļa noteic, ka tiesības uz bezdarba apdrošināšanas pakalpojumiem ir personām, kuras Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā noteiktajā kārtībā ir ieguvušas bezdarbnieka statusu (turpmāk arī — bezdarbnieks), ir apdrošinātas bezdarba gadījumam saskaņā ar likumu „Par valsts sociālo apdrošināšanu" un kurām ir šajā likumā noteiktais apdrošināšanas stāžs.

Šā likuma 10.panta trešā daļa noteic, ka bezdarbnieka pabalsta izmaksu pārtrauc, ja persona zaudē bezdarbnieka statusu.

Minētā likuma 13.panta pirmās daļas 2.punkts noteic, ka bezdarbnieka pabalstu piešķir personai, kas kļuvusi par bezdarbnieku pēc darba vai dienesta attiecību izbeigšanas uz pašas uzteikuma pamata vai sakarā ar pārkāpumu, — no dienas, kad bezdarbnieks iesniedzis visus dokumentus, kas apliecina tiesības uz pabalstu, bet ne agrāk kā divus mēnešus pēc bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas. Savukārt šā panta trešā daļa noteic, ka bezdarbnieka pabalsta un apbedīšanas pabalsta piešķiršanu, aprēķināšanu un izmaksu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā nodrošina Valsts sociālās apdrošināšanas

aģentūra. Dokumentus, kas apliecina tiesības uz bezdarbnieka pabalstu un apbedīšanas pabalstu, nosaka Ministru kabinets.

Likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu" 1.panta 2.punkta c) apakšpunkts noteic, ka darba ņēmējs ir Saeimas deputāts, pašvaldības deputāts, Ministru kabineta loceklis, komercsabiedrības valdes, padomes loceklis, prokūrists, kontrolieris, kā arī cita persona, kura ieņem amatu, kas dod tiesības uz atlīdzību.

Noteikumu Nr.32 13.punkts noteic, ka likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" 13.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktajā gadījumā bezdarbnieka pabalstu piešķir no pieprasījuma iesniegšanas dienas, bet ne agrāk kā divus mēnešus pēc bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas un bezdarbnieka pabalsts tiek izmaksāts par to bezdarba periodu, kurā pabalsta pieprasītājs nav darba attiecībās, pēc tam, kad no Nodarbinātības valsts aģentūras attiecīgā rajona vai pilsētas filiāles par to ir saņemts apstiprinājums un aģentūras nodaļā no Valsts ieņēmumu dienesta ir saņemtas darba devēja iesniegtās ziņas par darba ņēmēja statusa zaudēšanu.

Civillikuma 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

[11] Tiesa, pamatojoties uz lietā esošajiem materiāliem, kā arī noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus tiesas sēdē, secina, ka lietā nav strīda, ka pieteicējam laika periodā no 2005.gada 24.februāra līdz 2006.gada 5.februārim bija piešķirts bezdarbnieka statuss, ka pieteicējs no 2005.gada 24.aprīļa līdz 2006.gada 23.janvārim saņēma bezdarbnieka pabalstu. Nav strīda arī par faktu, ka pieteicējs ir ievēlēts */darba vieta/* valdē no 2004.gada 26.marta.

Atbildētājs savu Lēmumu ir pamatojis ar, ka pēc VSAA rīcībā esošās informācijas, pieteicējs laika periodā, kad tika saņemts bezdarbnieka pabalsts, bija reģistrēts kā darba ņēmējs */darba vieta/*. Pieteicēja pārstāvis paskaidroja, ka ar */darba vieta/* pieteicējam nebija noslēgts darba līgums, ka nekādu atalgojumu pieteicējs nesaņēma, līdz ar to pieteicējam bija likumīgas tiesības saņemt bezdarbnieka pabalstu.

Tātad lietā ir strīds par to, vai atbildētāja pamatoti pieņēma Lēmumu par Ls 1425,79 apmērā pārmaksas atmaksu, sakarā ar to, ka pieteicējs laika periodā, kad saņēma bezdarbnieka pabalstu, atradās darba ņēmēja statusā */darba vieta/*.

[12] APL 103.panta pirmā daļa noteic, ka administratīvā procesa tiesā būtība ir tiesas kontrole pār iestādes izdota administratīvā akta vai iestādes faktiskās rīcības tiesiskumu vai lietderības apsvērumiem rīcības brīvības ietvaros (..).

Lai konstatētu, vai administratīvais akts ir tiesisks, tiesai jānoskaidro, vai administratīvais akts ir pietiekoši pamatots. Lai to noskaidrotu atbilstoši APL 250.panta otrajai daļai, tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai to pamatojumu, ko iestāde ir ietvērusi administratīvajā aktā.

[13] Tiesa konstatē, ka atbildētājs Lēmumu pamato ar to, ka saskaņā ar VID sniegto informāciju pieteicējs ir reģistrēts kā darba ņēmējs */darba vieta/*

no 2004.gada 26.marta. Tāpat tiesa konstatē, ka uz bezdarbnieka pabalsta piešķiršanas laiku 2005.gada 24.aprīlī VSAA rīcībā nebija informācijas, ka pieteicējs ir reģistrēts darba ņēmēja statusā */darba vieta/*, ka minētā informācija kļuva zināma atbildētājai, veicot iesnieguma par vecuma pensijas piešķiršanu pārbaudi un tika konstatēts, ka informācija VID par pieteicēja darba ņēmēja statusu tika iereģistrēta tikai pēc audita pārbaudes minētajā sabiedrībā. No VSAA 2007.gada 24.septembra izziņas Nr.7/2131994 redzams, ka pieteicējs ir darba ņēmējs, kurš pakļauts visiem apdrošināšanas veidiem, vienlaicīgi no izziņas redzams, ka apdrošināšanas iemaksas par laika periodu, kad tika saņemts bezdarbnieka pabalsts, nav veiktas.

[14] Saskaņā ar likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu" 1.panta 2.punkta c) apakšpunktu valdes loceklis ir darba ņēmējs.

Kā secināms no Lursoft datu bāzes datiem, pieteicējs ir ievēlēts par */darba vieta/* valdes locekli ar tiesībām pārstāvēt sabiedrību atsevišķi 2004.gada 25.martā.

No VID reģistrētās informācijas (*lietas 36.lapa*) redzams, ka pieteicējs ir darba ņēmējs */darba vieta/*, kurš ir apdrošināms atbilstoši visiem valsts sociālās apdrošināšanas veidiem.

No NVA Daugavpils filiāles Ilūkstes sektora 2007.gada 28.decembra vēstules Nr.20.12-6/25 secināms, ka pieteicējs nebija informējis NVA par darba attiecībām. Tādējādi secināms, ka pieteicējs, reģistrējoties NVA bezdarbnieka statusa iegūšanai, ir maldinājis NVA, neinformējot par savu atrašanos darba ņēmēja statusā (kā valdes loceklis) */darba vieta/*.

[14.1] Kā secināms no pieteicēja pārstāvja paskaidrojumiem tiesas sēdē, pieteicējam darba līgums ar */darba vieta/* nebija noslēgts, ka sabiedrības valdes locekļa amatā viņš tika ievēlēts, taču atalgojumu par to nesaņēma.

Likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu" 6.panta pirmā daļa noteic, ka darba ņēmēji ir sociāli apdrošināmi atbilstoši visiem sociālās apdrošināšanas veidiem. Savukārt minētā likuma 13.panta otrā daļa noteic, ka katru darba ņēmēju, kurš ieguvis (..) šā likuma 1.panta 2.punktā noteikto darba ņēmēja statusu, darba devējs reģistrē VID pēc darba devēja reģistrācijas vietas.(..).

Kā secināms no VSAA 2007.gada 24.septembra izziņas Nr.7/2131994, par darba ņēmēju laika periodā, kad pieteicējs saņēma bezdarbnieka pabalstu, nav veiktas sociālās iemaksas, taču no lietas materiāliem kopumā un procesa dalībnieku paskaidrojumiem tiesas sēdē izriet, ka darba devējs – */darba vieta/* nav savlaicīgi sniedzis informāciju par darba ņēmējiem sabiedrībā, kā arī attiecīgi nav veicis maksājumus, par ko VID sabiedrībai ir piemērojos soda sankcijas. Līdz ar to apstāklis, ka nav veiktas sociālās iemaksas, šajā gadījumā nevar būt par pamatu Lēmuma atcelšanai.

[14.2] Attiecībā uz pieteicēja argumentu, ka pieteicējam ar */darba vieta/* nebija noslēgts darba līgums, tiesa norāda, ka valdes locekļi sabiedrībā tiek ievēlēti un uz vēlētām amatpersonām neattiecas Darba likuma normas attiecībā uz rakstveida darba līguma noslēgšanu.

[14.3] Kā secināms no pieteicēja pārstāvja paskaidrojumiem tiesas sēdē, lēmums par audita rezultātiem nav ticis pārsūdzēts, ka pieteicējs nav

vērsies ar iesniegumu ne VID, ne */darba vieta/*, lai atrisinātu radušos situāciju arī pēc tam, kad pieteicējam kļuva zināms, ka viņš VID ir reģistrēts kā darba ņēmējs.

[15] Tiesa secina, ka pieteicējs nav iesniedzis attaisnojošus pierādījumus bezdarbnieka pabalsta pārmaksas neaprēķināšanai. Tiesai nav pamata apšaubīt NVA sniegto informāciju par to, ka pieteicējs, reģistrējoties NVA bezdarbnieka statusa iegūšanai, nav ziņojis par atrašanos valdes locekļa (darba ņēmēja) statusā */darba vieta/*, tāpat tiesai nav pamata apšaubīt VID reģistrētās informācijas likumību par pieteicēju kā darba ņēmēju.

[16] No lietā konstatētajiem apstākļiem tiesa secina, ka pieteicējs, stājoties uzskaitē NVA nav informējis, ka viņš ir ievēlēts par valdes locekļi */darba vieta/*, līdz ar to uz šo maldinošo ziņu pamata un */darba vieta/* savlaicīgi nesniegtās informācijas dēļ, tika pieņemts lēmums par bezdarbnieka pabalsta piešķiršanu.

Ievērojot minēto, tiesa secina, ka atbildētājs pamatoti secinājis, ka pieteicējam bezdarbnieka pabalsts izmaksāts nepamatoti par laika periodu, kurā viņš ir bijis gan bezdarbnieka, gan darba ņēmēja statusā.

[17] Attiecībā uz pieteicēja argumentu, ka VSAA lēmumos nav minēts neviens NVA lēmums, no kura izrietētu, ka laika periodā no 2005.gada 24.februāra līdz 2006.gada 23.janvārim pieteicējam būtu bijis atņemts bezdarbnieka statuss, tiesa norāda, ka lietā nav strīda par to, ka minētajā laika periodā pieteicējam bezdarbnieka statuss nebija atņemts. Tiesa arī norāda, ka VSAA, pieņemot Lēmumu, nav lēmusi par bezdarbnieka statusa atņemšanu, bet gan par nepamatoti izmaksātā bezdarbnieka pabalsta atmaksu. Līdz ar to nav pamatots pieteicēja arguments, ka Lēmums uzskatāms par prettiesisku, jo saskaņā ar APL normām likumīgā spēkā esošu kompetentas iestādes lēmumu atcelt citai, nekompetentai iestādei nav tiesību. Tāpat nav pamatots pieteicēja arguments, ka VSAA lēmumu pieņemšanai prettiesiski izmantoja tādu iestāžu izziņas un vēstules, kurām likums nepiešķir tiesības atcelt NVA pieņemtos lēmumus. No lietas apstākļiem nav secināms, ka ar kādu iestāžu izziņām vai vēstulēm būtu atcelts kāds NVA pieņemtais lēmums.

[18] Izvērtējot lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, tiesa secina, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots, bet pieteikums kā nepamatots ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.-290.pantu, 291.panta pirmo daļu tiesa

nosprieda :

noraidīt *V.B.* pieteikumu par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2008.gada 17.marta lēmuma Nr.51-11/92/1724 „Par bezdarbnieka pabalsta pārmaksas atgūšanu" atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Tiesnese S.Pujāte